

Beleidsplan

Veiligheid & Gezondheid

Dit beleidsplan is gebaseerd op het Format Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid van veiligheid.nl. Dit beleidsplan is mede tot stand gekomen in opdracht van de Brancheorganisatie Kinderopvang.

Colofon

Copyright © 2017 Veiligheid.nl .

Samenstelling en wijzigingen voor Kinderopvang 't Kasteel, Augustus 2020, door Cindy van Hooven en Andrew Elstgeest.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Missie en visie	5
3	Grote risico's	6
3.1	Grootste risico's fysieke veiligheid bij opvang 't Kasteel	6
3.1.1	Vermissing	6
3.1.2	Verdrinking	7
3.1.3	Brand	7
3.1.4	Risico's die voortvloeien uit het multifunctioneel gebruik v.d locatie(s)	8
3.1.5	Omgevingsrisico's, zoals verkeersdeelname	8
3.2	Sociale veiligheid	9
3.2.1	Grensoverschrijdend gedrag	9
3.2.2	Kindermishandeling	9
3.3	Gezondheid	9
3.3.1	Infectieziektes	10
3.3.2	Geneesmiddelen van derden	11
3.3.3	Aanwezigheid schoonmaakmiddelen	11
4	Omgang met kleine risico's	12
4.1	Fysieke veiligheid	13
4.1.1	Vallen van grote hoogte:	13
4.1.2	Verstikking	14
4.1.3	Verbranding.	14
4.1.4	Beklemming (Beknelling)	14
4.1.5	Snijwonden	15
4.1.6	Activiteiten / Techniekhoeke	15
4.2	Sociale Veiligheid	15
4.3	Gezondheidsrisico's	15
4.3.1	Zonnebrand / Zonnesteek	16
4.3.2	Vergiftiging	16
4.3.3	Bijtonden door (huis)dieren /kinderen	16
4.3.4	Luizen	16
4.3.5	Processierups	16
5	Risico-inventarisatie	17
6	Thema's uitgelicht	18
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	18
6.2	Vierogenprincipe	19
6.3	Achterwachtregeling	19
6.3.1	Kinderen die zelfstandig uit school mogen komen	20
7	EHBO regeling	21
8	Beleidscyclus	22
8.1	Beleidscyclus	22
8.2	Jaarlijkse Risico Inventarisatie	22
8.3	Plan van aanpak	22

8.3.1	Actiepunten	22
8.4	Borging Actiepunten	23
8.4.1	Team overleg	23
8.4.2	RI-kalender	23
8.4.3	Ongevallen registratie formulier	23
8.4.4	Protocollenboek	23
8.5	Evaluatie	23
8.5.1	Team overleg	23
9	Communicatie en afstemming intern en extern	24
9.1	Communicatie en afstemming met medewerkers	24
9.1.1	Nieuwe medewerkers	24
9.1.2	Nieuwsbrief	24
9.2	Communicatie en afstemming met ouders	24
10	Ondersteuning en melding van klachten	25

1

Inleiding

Voor je ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid voor het schooljaar van 2020-2021 van Kinderopvang 't Kasteel. Het doel van dit beleidsplan is om de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is opgesteld op 1 januari 2018 en herzien in januari 2019 en augustus 2020.

Dit beleidsplan is primair geschreven voor de medewerkers van 't Kasteel.

Andrew Elstgeest en Cindy van Hooven zijn eindverantwoordelijken voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal tijdens overleggen en via onze interne nieuwsbrief regelmatig een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Bepaalde risico's zijn uitgewerkt in een apart protocol waarin staat hoe te handelen in een bepaalde situatie. Deze zijn in dit beleid **rood geprint**. Deze protocollen zitten in ons protocollenboek.

Mocht je na lezing geïnteresseerd zijn, meer willen weten over in de in dit beleid genoemde protocollen, stuur dan een mail naar info@tkasteel.nl. Wij sturen je dan het bijbehorende protocol toe.

Leiden, Augustus 2020

2

Missie en visie

Buitenschoolse opvang is een professionele vorm van kinderopvang en heeft als functie het (jonge) kind optimale ontwikkelingskansen te bieden, als voorbereiding op zijn of haar toekomst.

De omgeving van waaruit (jonge) kinderen hun wereld ontdekken, dient voldoende zekerheid, veiligheid en vertrouwen te garanderen. Deze omgeving willen wij creëren door met vertrouwde, professionele krachten te werken. Dit stelt ook eisen aan de inrichting van de ruimtes. Het is belangrijk dat de ruimtes kinderen veiligheid en overzichtelijkheid bieden, maar tegelijkertijd ook genoeg uitdagingen – niet alles hoeft door de pedagogisch medewerkers meteen te kunnen worden gezien.

Om kinderen te begeleiden in hun ontwikkeling is samenwerking nodig. Samenwerking binnen het Kasteelteam, en van 't Kasteel met ouders en eventuele instanties. Wij realiseren ons dat de ontwikkeling van kinderen een interactief proces is. Kinderen worden daarbij gevoed door de omgeving waar zij onderdeel van zijn: thuis, opvang, school, familie, straat, sport, stad, enzovoorts.

Missie 't Kasteel:

Kinderopvang 't Kasteel biedt een unieke sociale speel- en leeromgeving met ruimte voor het individuele kind. Kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie. 't Kasteel wil betekenisvolle en inspirerende opvang bieden. Wij als volwassenen hebben daarin een voorbeeldrol.

't Kasteel biedt opvang aan kinderen van drie tot en met dertien jaar waar kinderen gezien worden en gerespecteerd worden om wie zij zijn. Opvang waarin wij kinderen vanuit een beschermde omgeving op hun levensweg mogen zien en een bijdrage leveren aan hun groei.

Visie 't Kasteel:

't Kasteel wil opvang bieden waar kinderen als zij later ouder/groter zijn van zeggen zo'n opvang gun ik mijn eigen kinderen ook. Tijdens de opvang heb ik dingen gedaan, vriendschappen gesmeed, ervaringen opgedaan die ik als kind en als mens nooit had willen missen. Daarnaast wil 't Kasteel opvang bieden waar het kind in zijn waarde wordt gelaten. Waar wordt erkend dat ieder kind uniek is. Waar geen druk wordt uitgeoefend om te worden als de rest.

Uitgangspunten (ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid):

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's;
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's, passend bij de ontwikkelingsfase van het kind;
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling;
- pedagogisch medewerkers bewust te maken van de signalen van grensoverschrijdend gedrag en hoe te handelen.

3

Grote risico's

Overall bevinden zich risico's. Om groot te worden moeten kinderen leren omgaan met risico's, daar zelf oplossingen voor bedenken en leren mee om te gaan.

Op iedere opvanglocatie bevinden zich risico's. Kleine risico's waarvan we vinden dat kinderen er (tot bepaalde hoogte) mee om moeten kunnen gaan of moeten leren mee omgaan, vanwege de zelfredzaamheid.

En grote risico's waarvan we vinden dat kinderen er niet mee in aanraking moeten komen. Of iets een groot risico is hangt ook af van de leeftijd van het kind. Zo is een sloot voor een kind van vier jaar een groot risico, terwijl dat voor een kind van negen jaar met een zwemdiploma een klein risico is.

Als pedagogisch medewerk(st)er heb je een dubbele verantwoordelijkheid. Je moet het kind bescherming bieden en de ontwikkeling stimuleren. Het leren omgaan met risico's hoort bij de ontwikkeling van een kind.

3.1

Grootste risico's fysieke veiligheid bij BSO 't Kasteel

In deze paragraaf beschrijven wij de vijf grootste risico's voor onze buitenschoolse opvang, zoals die in de dagelijkse praktijk worden ervaren door ons.

Voor 't Kasteel zijn de vijf grootste risico's:

- Verdwijning / vermissing van een kind;
- Verdrinking van een kind;
- Brand
- Risico's die voortvloeien uit het multifunctioneel gebruik van de locatie(s);
- Gevaar van buiten, zoals verkeersdeelname

3.1.1

Vermissing

Wanneer een kind, op een opvang dag, voor langere tijd niet door ons is gezien, kan er sprake zijn van vermissing. Een kind kan om onschuldige reden zich niet laten zien, omdat hij intensief speelt of in zijn spel ergens naar toegelopen is. Ook kan hij vanuit boosheid weglopen uit een bepaalde situatie of erger: een kind dat wordt meegenomen door een (on)bekende.

Bij 't Kasteel is een kind vermist als:

- Iemand tegen verwachting afwezig is uit de voor die persoon gebruikelijke en veilige omgeving
- Er sprake is van een plotselinge en onverwachte afwezigheid.
- De verblijfplaats van iemand onbekend is, en als het in het belang van het kind is, dat die wordt vastgesteld.

Bij vermissing treedt het *Protocol Vermissing* in werking.

Vanwege dit risico dragen de kleuters altijd een (rood) hesje wanneer zij buiten zijn, zowel op de locatie als bij uitstapjes. Dit doen we zodat we in drukke situaties onze kinderen goed in het zicht kunnen houden.

Daarnaast krijgen bij uitstapjes alle kinderen een hesje aan en/of een armbandje om, met daarop een mobiel nummer waarop de pedagogisch medewerk(st)er te bereiken is.

3.1.2

Verdrinking

Bij alle locaties van 't Kasteel zijn slootjes in de directe omgeving. Kinderen zouden daarin kunnen verdrinken. Er zijn met de kinderen duidelijke afspraken gemaakt over het spelen dan wel niet spelen bij het water.

Bij 't Kasteel de Speelschans moeten de kinderen binnen de omheining van de speeltuin blijven. De kinderen dragen allemaal een hesje, zodat zij ook bij drukte in de speeltuin, goed zichtbaar zijn voor ons. Deze afspraak wordt regelmatig herhaald en besproken tijdens het tafelmoment met de kinderen. Kinderen weten dit en gaan ook niet zonder hesje naar buiten.

Bij 't Kasteel het Croontje en 't Kasteel Roomburg moeten de kinderen binnen het draaihek blijven, aan de toegangszijde van het terrein. De kinderen van Het Croontje dragen ook allemaal een hesje bij het buitenspelen. Aan de achterzijde (bij de sloot) van het gebouw bevindt zich een hek, wat ten tijde van de opvang altijd dicht is.

Kinderen corrigeren elkaar ook of gaan naar een PM'er als ze geen hesje aan hebben of ergens komen waar ze niet mogen komen. Er bestaat een sociale controle tussen de kinderen onderling.

Bij 't Kasteel Trigon bestaat de mogelijkheid om goed bij de waterrand te komen, echter is het risico minder groot, omdat de kinderen hier een zwemdiploma hebben. Kinderen mogen hier ook bij de sloot spelen (dammetjes bouwen, vloten maken)

Wij zijn ons er van bewust dat een kind ook kan verdrinken in het zwembad. Kinderen met diploma mogen vrij door het zwembad bewegen en is er toezicht door Pedagogisch Medewerkers en gediplomeerd zwembadpersoneel.

Bij kinderen zonder zwemdiploma gaan er per 2 kinderen 1 Pedagogisch Medewerker mee het ondiepe water in om de kinderen te begeleiden. Deze kinderen hebben ook allemaal verplicht zwembandjes om.

Bij zwembadjes op de locaties is bij kinderen zonder diploma altijd een Pedagogisch Medewerker aanwezig om toezicht te houden.

Ouders kunnen zelf d.m.v. het zelfstandigheidsformulier aangeven of kinderen mee mogen met zwemuitjes. Bij kinderen zonder diploma wordt altijd bij elk zwemuitje apart toestemming gevraagd.

3.1.3

Risico's bij brand

Bij alle locaties van 't Kasteel hangen professionele brandblusmiddelen en zijn nooduitgangen voorzien van bordjes. Jaarlijks is er een controle van deze blusmiddelen. Ook is er op Trigon en Roomburg en Croontje jaarlijks een controle van de brandweer.

Ook hangen op alle locaties ontruimingsplannen. Deze ontruimingen worden meerdere keren per jaar geoefend met en zonder kinderen.

Een aantal PM'ers hebben ook een BHV diploma gehaald en zijn bekend met het blussen van een brand en ontruimen van de ruimte.

3.1.4

Risico's die voortvloeien uit het multifunctioneel gebruik van de locatie(s)

De keerzijde van het multifunctioneel gebruik van locaties door 't Kasteel is, dat door het open karakter van alle locaties er potentiële grote risico's zijn.

Wij zijn ons bewust van de volgende risico's door het multifunctioneel gebruik, die voor al onze locaties gelden:

- Snijden aan rondslingerend glas/zwerfafval
Zo controleert het team dagelijks de de buitenruimte en met name de zandbak op rondslingerend glas/ lege flessen / wietzakjes. Ook mogen de kinderen niet op blote voeten of sokken buiten lopen.
- Giftige bloemen en planten in de omgeving;
Met name in de zomer kunnen buiten langs het pad naar de speeltuin bereikbare planten groeien. We waarschuwen de kinderen hier voor en brengen de gemeente op de hoogte.
- Inloop van onbekenden op het terrein/pand;
Bij vreemde personen op het terrein zullen we ze vragen wat de reden is van hun aanwezigheid.

BSO 't Kasteel het Croontje en BSO 't Kasteel Roomburg en Trigon

- Iemand wordt geraakt door een hockeybal, wat ook kan komen door de spanning in het net van de ballenvangers.

Alle BSO locaties

- Veiligheid van de speeltoestellen. Alle speeltoestellen worden jaarlijks geïnspecteerd, door de DZB. De bevindingen van deze inspectie worden in een zogenaamd logboek genoteerd.

Wij zijn ons terdege bewust van bovenstaande risico's en daar waar wij invloed op hebben, gebruiken wij die ook.

3.1.5

Omgevingsrisico's, zoals verkeersdeelname

Op schooldagen wanneer de kinderen van school naar de opvang komen, zijn zij verkeersdeelnemer, met de risico's die daarbij horen.

Ook wanneer wij op roostervrije dagen en vakanties op stap gaan met kinderen, zijn wij verkeersdeelnemer.

Wij zijn ons bewust van de grote risico's, die voor al onze locaties gelden:

- Kind komt onder een auto of dergelijke;
- Ongeluk bij het vervoer van kinderen. Het vervoer kan lopend, fietsend of in de auto zijn.

Voor alle locaties gelden de volgende risico's :

- Kind moet oversteken tussen geparkeerde auto's;
- Kind rent de weg op als het wordt opgehaald;
- Kind rent spelend de straat op.

Voor het ophalen van de kinderen uit school hanteren wij het *Scholenhaal Protocol*.

Jonge kinderen lopen allemaal onder begeleiding naar 't Kasteel. Naarmate de kinderen ouder worden kunnen ouders aangeven dat kinderen met elkaar of zelfstandig naar 't Kasteel mogen lopen. Ook dit is volgens bepaalde afspraken.

Als we met de kinderen op uitstapje gaan hebben ze allemaal een hesje aan zodat ze herkenbaar zijn.

Ook als we met de 9+ kinderen van Trigon gaan fietsen is een hesje verplicht zodat we als groep zichtbaar zijn in het verkeer en worden er vooraf duidelijke afspraken gemaakt.

3.2 Sociale veiligheid

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Kinderopvang 't Kasteel kent meerdere protocollen waarbij wordt ingegaan op gedrag dat door kinderen of volwassenen als niet prettig wordt ervaren, en in sommige gevallen ook onacceptabel is. Gedrag dat voor de ander over een grens gaat en zorgt voor een sociaal/emotioneel onveilig gevoel. (Zoals beschreven in het *Pestprotocol*, *het Protocol Incidenten en het Protocol lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag*). In dit laatste protocol staat een stappenplan beschreven voor de pedagogisch medewerkers wat te doen in een dergelijke situatie.

In Hoofdstuk 6 wordt dit thema verder uitgelicht.

3.2.2 Kindermishandeling

Kinderopvang 't Kasteel hanteert een *Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling* In deze Meldcode staan drie stappen plannen beschreven:

1. Vermoeden van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling bij een kind;
2. Vermoeden van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind
3. Vermoeden van signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

De Meldcode heeft daarnaast 19 bijlagen met daarin specifieke informatie omtrent bepaalde onderwerpen, als aandachtspunten voor gesprekken.

In 2018 is de Meldcode aangepast en is het afwegingskader toegevoegd. Alle betrokkenen beroepskrachten bij Kinderopvang 't Kasteel krijgen jaarlijks een verplichte workshop waarin de meldcode en het afwegingskader wordt besproken. Tijdens deze workshop worden ook eventuele wijzigingen toegelicht.

Bij Kinderopvang 't Kasteel is een aandachtfunctionaris in dienst. De aandachtfunctionaris heeft specifieke deskundigheid in huis, met betrekking tot dit onderwerp.

De aandachtfunctionaris is lid van de Landelijke Vakgroep Aandacht functionarissen.

3.3 Gezondheid

Het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (september 2014) benoemt onderstaande tien risico's op het gebied van Gezondheid:

1. Inentingen / Rijksvaccinatieprogramma
  - niet geregistreerd door 't Kasteel. 't Kasteel volgt de landelijke discussie hieromtrent en zal maatregelen treffen, wanneer regelgeving daartoe verplicht.

2. Infectieziektes, zoals vogelgriep/corona virus.
  - dan handelen conform GGD-instructie;
  - de 'kiddi'-app is speciaal voor de kinderopvang ontwikkelt en informeert over gangbare kinderziekten;
  - hoest- en niesdiscipline, hiervoor is het *Protocol Hoesthygiëne*.
  - handen was discipline, hiervoor is het *Protocol Handenwassen*.
3. Goede schoonmaak
  - dagelijks worden alle locaties door een erkend schoonmaak bedrijf schoon gemaakt
  - regelmatig zijn er schoonmaakochtenden om speelgoed/verkleedkleding schoon te maken.
4. Luchtkwaliteit – verversing
  - zowel bij kou;
  - als bij warmte.
5. Geneesmiddelen van derden

Geneesmiddelen van personeel als kinderen liggen op een afgesproken plek waar kinderen niet bij kunnen. Bij het toedienen van medicijnen aan kinderen zijn ouders verplicht om *een medicijnverklaring* in te vullen.
6. Voedselveiligheid
  - wekelijks wordt de koelkast schoongemaakt. Dit wordt bijgehouden op een koelkastlijst;
  - datum word op de verpakking gezet bij opening van koelingsproducten.
  - producten die over de datum zijn worden weggegooid; Op vrijdag worden alle vleeswarenverpakkingen die open zijn weg gegooid.
  - één keer in de vier maanden wordt de vriezer ontdooid en schoongemaakt.
7. Hygiëne zand rondom speeltoestellen
  - iedere dag wordt het zand rondom de speeltoestellen gecontroleerd, op zwerfvuil en glas.
8. Ongedierte
  - beschreven in Hoofdstuk 4 Kleine risico's
9. Planten en bomen
10. Zonnebrand / zonnesteek
  - beschreven in Hoofdstuk 4 Kleine risico's

In deze paragraaf beschrijven wij de drie grootste gezondheidsrisico's voor onze buitenschoolse opvang, zoals die in de dagelijkse praktijk worden ervaren door ons.

Voor 't Kasteel zijn de drie grootste gezondheidsrisico's:

- Infectieziektes, zoals vogelgriep, corona
- Geneesmiddelen van derden;
- Aanwezigheid schoonmaakmiddelen.

3.3.1

Infectieziektes

Bij een uitbraak van een ernstige infectieziekte informeren wij de GGD en handelen wij conform de richtlijnen van de GGD/RIVM. Om een verdere uitbraak te voorkomen.

Bij een landelijke uitbraak van een infectieziekte (BV Corona) volgen wij nauwlettend het nieuws en de richtlijnen van de GGD en het RIVM.

Ook zijn wij alert op (infectie)ziektes, welke risico's met zich meebrengen voor zwangere of andere (kwetsbare)groepen. Wij doen dit door ouders te informeren via onze digitale nieuwsbrief of door posters op de betreffend locatie(s) te hangen.

3.3.2 Geneesmiddelen
Er zijn kinderen, die dagelijks medicatie toegediend krijgen door de pedagogisch medewerk(st)ers op 't Kasteel. Dit doen wij alleen met toestemming. Ouders geven dit aan middels een ondertekende medicijnformulier. Zonder dit formulier dienen wij geen medicijnen toe. Met deze kinderen maken we ook afspraken over waar wij/zij hun medicatie bewaren of neerleggen.

Daarnaast zijn er ook (oudere) kinderen, die medicatie gebruiken, waar de medewerk(st)ers, niet van op de hoogte zijn, omdat ouders/verzorgers kinderen zelf de medicatie laten innemen.

Ook zijn er situaties denkbaar waarin teamleden medicatie gebruiken, op momenten dat er ook kinderen aanwezig zijn. Zij bewaren deze medicatie op een veilige plek.

Ook voor dit risico geldt de keerzijde van het multifunctioneel gebruik. Door het open karakter van alle locaties, zullen er ook derden aanwezig zijn met geneesmiddelen.

Ondanks de zorgvuldige manier van opbergen, kan het gebeuren dat kinderen op hun ontdekkingstocht deze medicatie vinden. Wanneer wij medicatie vinden, zullen wij eerst in contact proberen te komen met de eigenaar, om de medicatie terug te geven. Indien dit niet lukt, zullen wij afhankelijk van de aard van de medicatie deze weggooien, dan wel terugbrengen naar de apotheek, voor vernietiging.

Wanneer een kind medicatie heeft gevonden en ingenomen zullen we handelen naar hetgeen op de bijsluiter staat. Als er geen bijsluiter is of als we niet weten welke medicatie is ingenomen dan zullen we altijd contact opnemen met een huisarts om te overleggen.

3.3.3 Aanwezigheid schoonmaakmiddelen
Op alle locaties zijn schoonmaakmiddelen aanwezig. Het schoonmaakbedrijf, dat het dagelijkse onderhoud uitvoert, maakt geen gebruik van chloor en hanteert de richtlijnen van de schoonmaak branche bij schoonmaak van kinderdagverblijven.

De locaties beschikken zelf ook over schoonmaakmiddelen die hoog opgeborgen worden en in ruimtes waar kinderen niet direct toegang tot hebben.

Mochten kinderen toch schoonmaakmiddelen innemen, dan hangt er op iedere locatie een gifwijzer in de bij het team bekende kast en handelen we daar naar.

4

Omgang met kleine risico's

Naast grote risico's zijn er ook kleine risico's die op alle locaties van 't Kasteel en in het dagelijks leven voorkomen en waarvan het letsel meestal klein is.

We aanvaarden op 't Kasteel de kleine risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met materialen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

We willen de kinderen beschermen, maar de ontwikkeling van het kind gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Een bult of een schaafwond kan gebeuren als je voor het eerst leert fietsen of valt tijdens tikkertje.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

In 2018 heeft 't Kasteel deelgenomen aan het Onderzoeksproject 'Het recht op een blauwe plek': professionalisering van BSO teams bij het versterken van veerkracht en risicocompetenties van Kinderen.

Tijdens dit project hebben de PM 'ers geleerd om te gaan met dilemma's bij het ondersteunen van risicospel. De meerwaarde van risicospel voor kinderen is een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling. Het versterkt zelfvertrouwen, risicocompetentie en motorische vaardigheden

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van de andere kinderen.

Kleine risico's bekijken we als volgt bij 't Kasteel:

1. Accepteren van het kleine risico.

Kinderen die tegen elkaar op lopen, vallen, zich stoten tegen een bankje, enzovoorts. Dit zijn risico's die horen bij het dagelijkse leven en de ontwikkeling van kinderen.

2. Verminderen van kleine risico's door (huis)regels voor de kinderen.
Veel risico's en gevaren zijn te ondervangen door bv. niet te rennen binnen, opruimen van speelgoed enzovoort. Deze staan beschreven *in de huisregels*.
3. Verminderen kleine risico's door handelen van het personeel.
Zoals vegen bij veel zand in de ruimte en kinderen blijven aanspreken op de huisregels en het naleven en uitvoeren van de protocollen.
4. Kleine risico's stimuleren en aanvaarden.
Risicospel wordt gestimuleerd met kleine risico's.
Dit zorgt voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling. Het versterkt zelfvertrouwen, risicocompetentie en motorische vaardigheden. Dit wordt met name toegepast bij de oudere kinderen (vloten bouwen, bomen klimmen etc.)

De huisregels zijn als bijlage toegevoegd. De afspraken uit de huisregels worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Deze momenten zijn opgenomen in de zogenaamde RI-kalender of als de pedagogisch medewerk(st)er vindt dat een bepaalde regel weer actueel is en onder de aandacht gebracht moet worden (bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit, spel of uitje).

In het vervolg van dit hoofdstuk zullen de kleine risico's beschreven worden volgens de structuur van hoofdstuk 3. In de eerste paragraaf zullen de risico's met betrekking tot de fysieke veiligheid worden beschreven. In de tweede paragraaf worden de risico's in relatie tot de sociale veiligheid beschreven en tot slot worden de kleine gezondheidsrisico's beschreven.

4.1 Fysieke veiligheid

Kinderopvang 't Kasteel realiseert zich goed dat kinderen in hun ontwikkeling proberen en experimenteren. Zo leren kinderen fietsen, rolschaatsen en is dat in het belang van hun motorische ontwikkeling. Echter kan het gebeuren dat er door het leren fietsen, wave boarden er fysiek letsel kan ontstaan. Natuurlijk nemen we adequate maatregelen om het letsel te verkleinen, denk aan pols en kniebescherming bij kinderen die leren wave-boarden. Ook zijn er afspraken mbt de speeltoestellen en het klimmen hierop.

Door middel van regels en afspraken met de kinderen en de pedagogisch medewerkers worden de fysieke risico's verkleind.

Iedere locatie heeft zijn eigen huisregels. *De huisregels zijn als bijlage toegevoegd.*

Alle ruimtes van 't Kasteel zijn multifunctioneel waardoor regelmatig de ruimtes opnieuw ingericht (kunnen) worden. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers eventuele gevaarlijke situaties (verder) voorkomen door de ruimte anders in te richten.

Voor iedere locatie is een ontruimingsplan. Twee keer per jaar wordt door de BHV-werkgroep de ontruiming uitgevoerd, gecontroleerd en geëvalueerd, met pedagogisch medewerkers en de (aanwezige) kinderen.

4.1.1 Vallen van grote hoogte:

Op alle locaties zijn één of meerdere speeltoestellen aanwezig, waarbij het risico bestaat dat kinderen ervan/eruit zouden kunnen vallen. Met betrekking tot het gebruik van deze speeltoestellen zijn afspraken gemaakt. Zo mogen kinderen op Roomburg/Croontje wel langs de lange zijde van het toestel klimmen maar niet aan de korte zijde ivm de rand om de zandbak en de afstand daartoe

Voor 't Kasteel Roomburg gelden ook de volgende risico's :

- Kind valt van de trap bij de speeltoren.

Voor 't Kasteel de Speelschans gelden ook de volgende risico's:

- Kind valt door ruit op de speelzolder;
- Kind klimt over of door de balustrade en valt;
- Kind valt van de trap af.

Voor 't Kasteel Trigon gelden ook de volgende risico's :

- Kind valt van trampoline af.

4.1.2 Verstikking
Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de opvanglocaties van 't Kasteel veilig zijn. De pedagogisch medewerkers van de kleuterlocaties zijn alert op kleine voorwerpen, die kinderen in hun mond (of hun neus) kunnen stoppen.
Ook met klein fruit (bv mini tomaten) worden deze door midden gesneden om verstikking te voorkomen.
Bij het spelen met de knikkerbaan wordt met name bij de kleuters duidelijk verteld dat ze de knikkers niet in hun mond mogen steken en worden de jongste extra in de gaten gehouden.

4.1.3 Verbranding.
Op alle opvanglocaties van 't Kasteel bestaat het risico dat het kind zich kan verbranden:

- Het kind loopt brandwonden op door de waterkoker of thee over zich heen te trekken of brandt zich aan heet water (keuken).
Hete theekopjes worden zoveel mogelijk uit de buurt gehouden van kinderen.
Thee of heet water zit in een goed afgesloten thermoskan.
Indien we kinderen thee geven worden deze aangelengd met koud water.
De pedagogisch medewerker zien toe op de afspraak dat kinderen niet in de keuken mogen komen zonder begeleiding waar de waterkokers staan.
Kranen zijn op alle locaties koud of hebben een begrenzer aan de knop.
Ook is één van de activiteiten rond kerst kaarsen trekken waarbij de kinderen zelf een kaars mogen maken met bijenwas. Ook hierbij wordt duidelijk uitgelegd dat de kinderen uit moeten kijken en afstand moeten houden van de bijenwas.

Alleen 't Kasteel Trigon heeft in het gebouw de volgende risico's:

- Het kind verbrand zich aan een soldeerbout.
De kinderen mogen technische activiteiten uitvoeren waarbij er ook gewerkt kan worden met soldeerbouten. De mogelijkheid bestaat dat een kind zich hieraan brandt. Het risico wordt verkleind door het houden van toezicht bij de activiteit en een goede uitleg aan de kinderen vooraf aan de activiteit.
- Het kind verbrand zich aan een tosti-ijzer
De kinderen mogen na schooltijd zelf een tosti maken en deze uit het tosti-ijzer halen, met een houten spatel.
- Het kind verbrand zich aan vuur.
Een van de Trigon activiteiten is vuur maken met vuurstenen. Hierbij zijn de regels streng en wordt vooraf uitgelegd dat vuur met vuurstenen ook gewoon echt vuur is. Ook wordt er niet gespeeld met vuur en mogen een beperkt aantal kinderen per keer mee doen met marshmallows roosteren om drukte rond het vuur tegen te gaan.

4.1.4 Beklemming (Beknelling)
Op alle locaties van 't Kasteel bestaat het risico dat het kind bekneld raakt:

- Kind krijgt vingers tussen de buitendeur.
De deur wordt vastgezet aan een haak wanneer deze open moet blijven staan, zodat dichtklappen van de deur niet mogelijk is.

Ook zijn er duidelijke afspraken dat de kinderen niet met de deuren mogen spelen.

- Kind krijgt vingers tussen de binnendeur
Er zijn duidelijke afspraken dat de kinderen niet met de binnendeuren mogen spelen.
Een aantal deuren die regelmatig gebruikt worden zijn voorzien van deurbeschermers.

Voor 't Kasteel de Speelschans gelden de volgende risico's :

- Kind kruipt buiten tussen de spijlen van het fietsenrek/hek door en komt klem te zitten.
De afspraak is dat de kinderen niet in en op de hekken klimmen en de pedagogisch medewerkers zien hier op toe. Wanneer fietsen in het hek geplaatst zijn, nodigt dit minder uit tot klimmen.

4.1.5 **Snijwonden**

Wij leren de kinderen vanaf de kleuterlocaties al omgaan met messen. Kinderen mogen helpen bij de voorbereiding van bak- en kookactiviteiten, en het snijden van het fruit. Hierbij bestaat een risico dat een kind zich per ongeluk snijdt. Ook doen we activiteiten waar kans op snijwonden bestaan zoals linoleum snede of houtbewerking.

4.1.6 **Activiteiten / Techniekhoeck**

Wij leren kinderen vanaf de kleuterlocaties al omgaan met verschillende soorten gereedschap tijdens verschillende activiteiten. Zo heeft iedere locatie een techniekhoeck of timmertafel waar kinderen met gereedschap kunnen timmeren.

Naarmate de kinderen ouder worden zullen de gereedschappen ook uitdagender worden. Zo wordt er bij de kleuters getimmerd en gezaagd en kunnen de 9+ kinderen ook solderen of een linoleumsnede maken. De 9+ kinderen hebben soms ook de mogelijkheid om in de zomer hutten te bouwen met oude pallets en spijkers. Ook hier bestaat het risico op een blauwe duim of bezeren aan een spijker.

Kinderen kunnen zo kennismaken met techniek en verschillende gereedschappen. Ze leren op deze manier onder begeleiding de daar bijhorende kleine risico's.

4.2 **Sociale Veiligheid**

Op al onze locaties bieden wij activiteiten aan om de sociale groepscohesie te bevorderen en daarmee sociale veiligheid. Dit zijn activiteiten zoals groepsspelletjes (Levend Stratego, Vuur water spons).

Ook nieuwe kinderen worden voorgesteld aan de groep en er wordt met de groep afscheid genomen van kinderen.

Bij pestgedrag wordt dit met de kinderen of de groep besproken en worden er indien nodig activiteiten op ingezet. Ook een workshop bv Judo kan hier aan bijdragen.

In vakanties worden gezamenlijke uitstapjes georganiseerd.

Ook organiseren de grote kinderen soms activiteiten voor de kleuters om elkaar te leren kennen.

4.3 **Gezondheidsrisico's**

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn afspraken met kinderen gemaakt. Zo laten we de kinderen plassen en handen wassen voordat ze aan tafel gaan (*zie handen was protocol*). Daarnaast leren we kinderen in de elleboog te niezen of hoesten (*zie hoestprotocol*).

Op alle locaties staan ook tissues voor kinderen die ze kunnen pakken of actief worden aangeboden als zij zichtbaar verkouden zijn.

4.3.1 **Zonnebrand / Zonnesteek**

Op warme dagen worden de kinderen ingesmeerd met zonnebrand en wordt er gezorgd voor voldoende schaduw. Ook zorgen wij voor verkoeling middels badjes of sproeiers en dat de kinderen voldoende drinken en eten (zout).

Op tropisch warme dagen worden kinderen op het heetste moment van de dag binnen gehouden.

4.3.2 **Vergiftiging**

Binnen de locaties van Kinderopvang 't Kasteel wordt er door de pedagogisch medewerkers op toegezien dat giftige middelen (schoonmaak materiaal) veilig zijn opgeborgen en er op een adequate wijze mee om wordt gegaan.

Voor 't Kasteel Roomburg en 't Kasteel Trigon gelden de volgende risico's vanwege de corveediensten:

- Kinderen komen in aanraking met schoonmaak materialen. Dit zijn schoonmaaksprays met een spuitkop om de tafel schoon te maken.

4.3.3 **Bijtwonden door (huis)dieren / Kinderen**

Op onze locatie 't Kasteel Trigon lopen (huis)poezen uit de buurt. Het risico dat hierbij kan optreden is:

- Kind wordt gebeten of gekrabd door huisdier. In het algemeen vertrekken de katten wel als er een grote groep kinderen buiten aanwezig is

Kind wordt gebeten door ander kind. Met name op de kleuterlocaties kan dit voorkomen. We zullen dan contact op nemen met ouders/ huisarts i.v.m. inenting.

4.3.4 **Luizen**

Op alle locaties zijn er soms kinderen aanwezig met neten en/of luizen.

Zodra er neten of luizen worden geconstateerd, handelen wij conform richtlijn van het RIVM. Ouders worden gebeld of het kind opgehaald kan worden om te behandelen. Als het kind behandeld wordt mag het naar de BSO komen. Ouders worden op de locatie d.m.v. pamfletten op de hoogte gebracht van de aanwezigheid van kinderen met hoofdluis op de groep. *Zie protocol hoofdluis*

4.3.5 **Processierups**

In de zomer kan er veel overlast van de processierups voorkomen. Gelukkig waren deze niet aanwezig in de omgeving van onze locaties. Bij het ontdekken van nesten zullen we de omgeving afzetten en de gemeente hiervan op de hoogte brengen.

5

Risico-inventarisatie

Om in kaart te brengen hoe we op 't Kasteel met risico's omgaan, moet worden geïnventariseerd of de werkinstructies, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt.

't Kasteel zal aan de hand van de kleine en grote ongevallen registratie de grote en kleine risico's evalueren.

In de periode 2002 tot en met 2017 heeft 't Kasteel jaarlijks de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd voor al haar locaties. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze locaties in kaart gebracht.

Op 't Kasteel registreren wij:

- **De kleine ongevallen**

Dit zijn ongevallen die wij op de eigen locatie hebben kunnen behandelen/afhandelen.

Deze registreren we middels het kleine ongevallenregistratie-formulier.

Dit formulier staat op sharepoint.

Het team kan bij veel voorkomende kleine ongevallen zelf maatregelen nemen om deze ongevallen in de toekomst te voorkomen.

- **De grote ongevallen**

Bij deze ongevallen raadplegen we een huisarts, tandarts, eerste hulp of andere specialist.

Deze ongevallen registreren wij op het grote ongevallenregistratieformulier.

De grote ongevallen worden door de pedagogisch medewerk(st)er(s) altijd aan de leidinggevende gemeld. De leidinggevende bekijkt met het team welke maatregelen er eventueel direct genomen moeten/kunnen worden om deze ongevallen in de toekomst te voorkomen.

De grote en kleine ongevallen worden altijd met ouders gecommuniceerd.

De kleine ongevallen meestal tijdens het ophalen.

De grote ongevallen op het moment dat besloten wordt naar een specialist te gaan.

Door registratie van de ongevallen en de evaluatie hiervan kunnen passende maatregelen worden genomen, zoals bijvoorbeeld het verplaatsen van objecten of een andere indeling van de ruimte.

6

Thema's uitgelicht

6.1

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen onderling kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Wanneer zich een situatie voordoet waarbij er sprake is van grensoverschrijdend gedrag dan kan er afhankelijk van de aard van het grensoverschrijdende gedrag diverse sub protocollen worden ingezet.

De Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling treedt in werking bij het vermoeden van seksueel misbruik of kindermishandeling. In de Meldcode wordt ook het stappenplan beschreven bij seksueel, lichamelijk en psychisch grensoverschrijdend gedrag bij kinderen.

Grensoverschrijdend gedrag treedt op wanneer zich een situatie voordoet wat niet hoort bij de normale ontwikkeling op seksueel, psychisch en / of fysiek gebied van het kind of waarbij het kind of volwassene gedrag vertoont, dat in strijd is met de normen en waarden uit ons pedagogisch beleid.

Onder volwassenen wordt hier verstaan: beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers en overige aanwezige volwassenen.

Naast de Meldcode hanteert 't Kasteel *het protocol Pesten*. In dit protocol staan de richtlijnen die de pedagogisch medewerkers van Kinderopvang 't Kasteel volgen wanneer een kind gepest wordt.

Pesten betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke (psychische) macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren (emotioneel) pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden.

't Kasteel heeft de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over diverse onderwerpen gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- Een van de pedagogische doelstellingen van 't Kasteel is Respect.
Respect. *Het kind wordt door iedereen gerespecteerd om wie het is en om wat het doet. Ook tonen kinderen en pedagogisch medewerkers respect voor de omgeving en materiële kasteelzaken.*
Dit is tevens een huisregel, die geldt op alle locaties: "Op 't Kasteel gaan we met respect met elkaar om! Dat wil zeggen dat we NIET pesten, slaan, schoppen of uitschelden, maar leuk met elkaar spelen en sporten."
- In het pedagogisch beleid is uitgewerkt op welke wijze bij 't Kasteel de kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan. Hierbij is er respect voor normen en waarden. Zo leren de kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- We leren de kinderen dat het belangrijk is dat ze direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren als niet wenselijk. We helpen ze weerbaarder te maken in dergelijke situaties.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring) en staan sinds 1 maart 2018 geregistreerd in het Personenregister Kinderopvang;
- We werken met een open deuren beleid;

- Communicatie en een open communicatie vinden wij belangrijk. Wij streven er naar dat medewerkers elkaar aanspreken; Maar ook dat zij kinderen en ouders aanspreken.
- Medewerkers worden op de hoogte gebracht van de diverse protocollen welke te maken hebben met Grens overschrijdend gedrag bij kinderen;
- Medewerkers zijn op de hoogte van de *Meldcode Aanpak Kindermishandeling*;
- Jaarlijks zullen alle medewerkers actief getraind worden, middels het volgen van een workshop, over het afwegingskader. Het afwegingskader wat per 1 januari 2019 verplicht onderdeel is van de Meldcode.
- Binnen 't Kasteel is een aandachtfunctionaris werkzaam en een zorgcoördinator.

6.2 Vierogenprincipe

Dit principe vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag.

Voor de buitenschoolse opvang geldt deze plicht niet. 't Kasteel vindt het belangrijk dat haar opvang zodanig is georganiseerd dat een medewerker, werkzaamheden kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Tijdens opvangtijden met volledige groepsbezetting, zijn er altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers ingeroosterd.

Doel van dit principe is dat we de veiligheid van iedereen zo goed mogelijk willen borgen. Enerzijds de veiligheid van de medewerker en anderzijds de veiligheid van de kinderen.

't Kasteel geeft hier middels open deuren beleid verder vorm aan.

Vanwege ruim voldoende ramen, is het voor een buitenstaande goed zichtbaar, wat er op de Kasteellocatie gebeurt.

Nota bene

Kinderen in de BSO-leeftijd kunnen niet continu door een pedagogisch medewerker in de gaten worden gehouden. Het is ondoenlijk in de BSO om alle kinderen continu in de gaten te houden! Daarnaast vinden we dat kinderen zich ook moeten kunnen onttrekken (binnen de bso (buiten)ruimte) aan het zicht van de PM'ers.

6.3 Achterwachting

Kinderopvang 't Kasteel heeft altijd een achterwacht beschikbaar in het geval dat het wettelijk is toegestaan om één pedagogisch medewerk(st)er de groep te laten leiden. De achterwacht is of op kantoor in dezelfde locatie aanwezig, dan wel aanwezig op kantoor op een andere locatie. De geografische spreiding van onze locaties (en dus ook kantoren) is dermate dat het altijd mogelijk is om binnen vijftien minuten in geval van een calamiteit aanwezig te zijn.

In geval één pedagogisch medewerk(st)er aanwezig is op de groep, dan wordt ook altijd gecommuniceerd wie er als achterwacht aanwezig is met de beroepskracht.

Vanwege het multifunctionele karakter van de Kasteellocaties zijn op veel momenten in het jaar medegebruikers aanwezig, waar in het geval van een uiterste noodsituatie een beroep op gedaan kan worden. Om die reden staan in de ontruimingsplannen ook nadrukkelijk de medegebruikers benoemd.

6.3.1 **Kinderen die zelfstandig uit school mogen komen**

Voor kinderen die zelfstandig uit school mogen komen naar de BSO is er op de locatie BSO 't Kasteel Roomburg en BSO 't Kasteel Trigon altijd iemand aanwezig.

Ouders geven, middels ondertekening van het zelfstandigheidsformulier, aan dat hun zoon of dochter zelfstandig naar de BSO mag gaan. Op de scholenhaallijst staat aangegeven welke kinderen zelfstandig naar de BSO mogen gaan.

Ook deze kinderen moeten zich melden bij de PM'er op de afgesproken plek alvorens zelfstandig naar hun locatie te gaan.

Alle kinderen, die zelfstandig van school naar de BSO mogen komen, volgen hiervoor een vaste afgesproken route. In geval een kind niet tijdig op de BSO is aangekomen, kan een pedagogisch medewerk(st)er deze route volgen om het kind te zoeken. Wanneer het kind afwijkt van deze route, dan wordt het hierop aangesproken. *Dit staat beschreven in het protocol scholen halen.*

Wanneer een kind om 15.45 uur nog niet aanwezig is op de locatie en ook niet 'gevonden' is, treedt het protocol Vermissing in werking.

In het scholenhaalschema staat precies opgenomen wie op welke dag op welke locatie aanwezig is om de kinderen op te vangen.

7

EHBO regeling

Kinderopvang 't Kasteel streeft ernaar dat iedere pedagogische medewerker een geregistreerd certificaat (NIKTA) voor kinder-EHBO heeft. Hiermee streeft Kinderopvang 't Kasteel ernaar dat er adequaat gehandeld kan worden in geval van een incident of calamiteit.

Ook voor Pedagogisch medewerkers zelf is het prettig om met en op elkaar terug te kunnen vallen tijdens "crisis" momenten.

Jaarlijks wordt door het team aan een herhalingsbijeenkomst deelgenomen. Deze bijeenkomsten worden afgerond met een examen.

't Kasteel streeft ernaar voor nieuwe teamleden de basiscursus 'EHBO bij Kinderongevallen' te organiseren, dan wel in overleg de mogelijkheden te onderzoeken om op een andere wijze het diploma 'EHBO bij Kinderongevallen' te behalen.

In de groepsruimtes van 't Kasteel is altijd een verbandtrommel die regelmatig gecontroleerd wordt, aanwezig en bij uitstapjes gaat een reisverbandtrommel mee.

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig met een geldig NIKTA certificaat voor kinder-EHBO.

8

Beleidscyclus

Het risico- en veiligheidsbeleid heeft continu onze aandacht, omdat veilige opvang altijd moet!

Jaarlijks worden in een gezamenlijk overleg de grote- en kleine risico's en eventuele nieuwe risico's geïnventariseerd.

Ook worden de protocollen doorgenomen en zo nodig aangepast, dit gebeurt in het eerste kwartaal van ieder kalenderjaar.

Jaarlijkse komen alle belangrijke onderwerpen uit de RIE-kalender aan bod in de verschillende team-overleggen of via de kasteelrede (onze personeelsnieuwsbrief).

Tijdens een gezamenlijk overleg worden de zaken besproken die voor alle locaties gelden.

Zo is in 2018 het team getraind voor het toepassen van het afwegingskader.

Jaarlijks volgt het team een verplichte workshop met relevante onderwerpen uit de Meldcode, of onderwerpen die daaraan raken.

Ook is het protocol 'Grensoverschrijdend gedrag' in een gezamenlijk overleg besproken.

Bovenstaande om te borgen dat het risico- en veiligheidsbeleid actueel is.

Wanneer zich een situatie voordoet, die actie behoeft, wordt er gehandeld en zal er achteraf gekeken worden of er structureel beleid nodig is.

8.1 Beleidscyclus

Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid per jaar, doen wij op de volgende manier:

1. Het bespreken van de grote en kleine risico's in een jaarlijks teamoverleg
2. Het bespreken van eventuele nieuwe risico's in een jaarlijks teamoverleg
3. Team kan aan de hand van de kleine ongevallenregistratie in samenspraak met leidinggevende zaken wijzigen m.b.t. risico's
4. Leidinggevende kan i.s.m. team aan de hand van ingevulde grote ongevallenformulier zaken wijzigen m.b.t. risico's en daarbij horende maatregelen.
5. Evaluatie van de acties om te bepalen of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

8.2 Jaarlijkse Risico Inventarisatie

In het eerste kwartaal van ieder jaar worden tijdens een gezamenlijke teamoverleg de grote en kleine risico's besproken. Ook worden in team overleggen eventuele risico's op de betreffende groep besproken.

De inventarisatie worden vastgelegd in de notulen en verwerkt in het veiligheid en gezondheidsbeleid.

8.3 Plan van aanpak

De risico's en eventuele nieuwe risico's worden beschreven in het veiligheid en gezondheidsbeleid en eventueel uitgebreid in een apart protocol (BV vermissing kind).

8.4 Borging Actiepunten

8.4.1 Team overleg

Het gezamenlijk en het team overleg is het moment waarop de voortgang van de actiepunten besproken worden, in aanwezigheid van het voltallige team van de betreffende locatie.

8.4.2 RI-kalender

In de RI kalender staan risico's die op bepaalde momenten in het jaar dat ze actueel zijn onder de aandacht moeten worden gebracht.

Gedurende het hele jaar door zijn we bezig om de RI-kalender onder de aandacht te brengen bij zowel de medewerkers als ouders. Dit doen we door de RI te bespreken tijdens het teamoverleg en de huisregels op alle locaties duidelijk op te hangen.

Ook worden de medewerkers d.m.v. de kasteelrede (nieuwsbrief voor personeel) en de sharepoint (digitale omgeving) op de hoogte gehouden van bepaalde protocollen en risico's die voor die periode gelden.

Ouders worden via de Kasteelpost (de elektronische nieuwsbrief van 't Kasteel) op de hoogte gehouden van bepaalde huisregels en of maatregelen mbt risico's / gezondheid, zoals bv bij hoofdluis of het coronavirus.

8.4.3 Ongevallen registratie formulier

De (kleine) ongevallen registratie wordt door het locatiehoofd maandelijks gecontroleerd. De grote ongevallen registratie wordt per direct gecheckt aangezien daar actiepunten uit voort kunnen komen ten aanzien van de ruimtes en voorkoming van bepaalde risico's.

8.4.4 Protocollenboek

Jaarlijks wordt het protocollenboek gecontroleerd en daar waar nodig aangepast. Wij verwachten van alle pedagogisch medewerkers dat zij op de hoogte zijn van de protocollen en/of waar ze deze kunnen vinden.

Ouders worden indien nodig mondeling extra geattendeerd op bepaalde afspraken.

8.5 Evaluatie

8.5.1 Team overleg

Het team overleg is het moment waarop de evaluatie van de gerealiseerde actiepunten besproken worden, in aanwezigheid van het voltallige team van de betreffende locatie.

9

Communicatie en afstemming intern en extern

9.1 **Communicatie en afstemming met medewerkers**

Kinderopvang 't Kasteel heeft een digitale werkomgeving waar alle medewerkers via de groepsaccount toegang heeft. Zo stelt 't Kasteel iedereen in staat om informatie op te zoeken met betrekking tot de diverse beleidsvormen, protocollen en andere informatie stukken.

Kinderopvang 't Kasteel organiseert vier keer per jaar een gezamenlijk overleg. Tijdens dit overleg worden belangrijke onderwerpen vanuit het beleid besproken. Voor dit overleg worden alle medewerkers uitgenodigd en is verplicht voor vaste pedagogisch medewerk(st)ers.

Ook in het teamoverleg is er aandacht voor punten uit het geformuleerde beleid.

9.1.1 **Nieuwe medewerkers**

Nieuwe medewerkers worden volgens een inwerkprotocol ingewerkt. Onderdeel van het inwerkprotocol is ook het risico- en veiligheidsbeleid. Door de praktijkopleider worden bijeenkomsten georganiseerd, waarbij de nieuwe medewerkers geïnstrueerd worden over de belangrijkste onderwerpen en (beleids)documenten van 't Kasteel.

9.1.2 **Nieuwsbrief**

Kinderopvang 't Kasteel heeft een nieuwsbrief, de kasteelrede welke specifiek bedoeld is voor alle medewerkers. Via deze nieuwsbrief wordt iedereen op de hoogte gebracht van wijzigingen met betrekking tot wet en regelgeving, updates met betrekking tot geplande activiteiten/overlegvormen/ bijeenkomsten.

Ook staan in de Kasteelrede vaak artikelen, welke relevant zijn voor het werken met de kinderen.

Ook worden in deze nieuwsbrief punten uit de RI Kalender benoemd.

9.2 **Communicatie en afstemming met ouders**

Kinderopvang 't Kasteel communiceert met haar ouders via de kasteelpost, de nieuwsbrief voor ouders. Ouders worden via deze nieuwsbrief onder andere op de hoogte gehouden van nieuwe wet- en regelgeving. Tariefswijzigingen, sluitingsdagen en locatie gebonden activiteiten.

Kinderopvang 't Kasteel heeft een oudercommissie, deze komt vier tot zes keer per jaar bijeen om tevens beleidsstukken te bespreken. Zij hebben een adviserende rol met betrekking tot het geformuleerde beleid

Daarnaast werkt Kinderopvang 't Kasteel met het mentorsysteem, waardoor ouders ook op een laagdrempelige manier hun informatie kunnen verkrijgen.

Op de website van Kinderopvang 't Kasteel is ook veel informatie te vinden over de werkwijze van 't Kasteel.

10

Ondersteuning en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. Wij staan open voor feedback, en bespreken deze klacht (of suggestie) het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder (via direct contact) (op deze wijze) niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het bestuur van Kinderopvang 't Kasteel. Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover via onze website <https://www.tkasteel.nl/documenten-bso/>.

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: Klacht indienen bij 't Kasteel (Intern)

Kinderopvang 't Kasteel heeft voor ouders/oudercommissie(s) een *interne klachtenprocedure* opgesteld en is geregistreerd bij de landelijke Geschillencommissie Kinderopvang. Deze procedure beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders/verzorgers. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden.

Zie ook artikel 16 Interne Klachtenprocedure van de Algemene Voorwaarden BSO.

De informatie over de interne klachtenprocedure is na te lezen via onze website.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang (Extern)

Wanneer 't Kasteel niet binnen zes weken op een klacht reageert of de klacht niet serieus neemt, dan kan contact worden opgenomen met het Klachtenloket Kinderopvang, via <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders/>.

Het Klachtenloket Kinderopvang is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Het loket geeft advies en informatie. Zij probeert voor beide partijen een aanvaardbare oplossing te vinden. Ook kunnen zij als bemiddelaar optreden. De dienstverlening van het klachtenloket is gratis.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang (Extern)

Heeft stap twee niet tot een oplossing geleid, dan kan de ouder of 't Kasteel het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang, zie artikel 17 Geschillenregeling en de wettelijke klachtenregeling voor de Kinderopvang, van de Algemene Voorwaarden. De kosten van de behandeling van een klacht bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen bedragen € 25,00 (in 2019). Dit geldt krijgt de 'klager' terug, wanneer de klacht gegrond wordt verklaard.